

החלטת הממונה על המשמעת

פסק דין

1. הנקבל היה תלמיד שנה א' להנדסת חשמל ואלקטרוניקה בפקולטה להנדסה. במהלך חודש יולי 2020 התקיימה בחינה במסגרת הקורס "מכניקה קלאסית להנדסת חשמל" אליה היה רשום הנקבל. לאור משבר הקורונה, הבחינה התקיימה במתכונת של בחינת בית מפוקחת בזום. הוראות הבחינה דרשו מן הנבחנים להגיש את הבחינה פעמיים: במסגרת ההגשה הראשונה נדרשו התלמידים לצלם את דפי הפתרון ולשלוח אותם במייל למרצה בתוך 10 דקות מרגע סיום הבחינה. במסגרת ההגשה השנייה נדרשו הסטודנטים להעלות את פתרון הבחינה לאתר המודל בתוך שעה מסיום הבחינה. בין ההגשה הראשונה לשנייה נאסר עליהם, כמובן, לשנות את התשובות או להמשיך לפתור את הבחינה. על פי האמור בכתב הקובלנה, הנקבל ביצע את ההגשה הראשונה באמצעות צילום של הבחינה בטלפון הנייד ושליחתו למרצה במייל. לאחר מכן הוא התנתק מן הזום, כך שמעשיו בין ההגשה הראשונה לשנייה לא תועדו, וזאת בניגוד להנחיות מפורשות שניתנו. לבסוף, העלה הנקבל את פתרון הבחינה למודל. מבדיקת שני הקבצים שהגיש הנקבל – זה שנשלח במייל וזה שהועלה למודל – עלה כי הוא המשיך לפתור את הבחינה לאחר שביצע את ההגשה הראשונה, באופן שהקובץ שהועלה למודל כלל כעמוד וחצי של פתרון שלא הופיע בקובץ שנשלח באימייל. במעשה המתואר עבר הנקבל, כך על פי כתב הקובלנה, עבירה של הונאה בבחינה לפי סעיף 29.3 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח) וכן עבירה של הפרת הוראות המתייחסות לבחינה, לפי סעיף 29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח).

2. הנקבל טען כי לא הייתה לו כוונה להונות בבחינה ומעשיו נבעו מהבנה לקויה של הוראות הבחינה. לדבריו היה זה לו הסמסטר הראשון ללימודים. הוא מעולם לא נבחן קודם לכן באמצעות הזום והיה נתון בלחץ רב. בנוסף, שפת אמו אינה עברית דבר שהוסיף לבלבול ולחוסר ההבנה של הוראות הבחינה.

3. בשל חשיבות הדברים תובא להלן הפסקה הרלוונטית בהוראות הבחינה כלשונה:
"עליכם להגיש את הבחינה פעמיים:

a. פעם אחת תוך 10 דקות מזמן סיום המבחן ע"י צילום מהיר של דפי הפתרונות שלכם באמצעות המחשב או הטלפון הנייד. איכות הצילום לא חשובה כל עוד ניתן לראות באופן קריא את כל העמודים במלואם. הפורמט או מספר הקבצים גם כן לא חשוב, כל עוד זה סביר. את צילומים אלו עליכם לשלוח לכתובת המייל: XXXXX"

[בהמשך ההוראות נדרשו הסטודנטים להעלות את הבחינה הפתורה למודל בתוך שעה]

4. הנקבל היה זכאי לתוספת זמן של 20 דקות. לדבריו, עם סיום הבחינה עבור התלמידים שאינם זכאים לתוספת זמן, כרז המרצה בזום כי בתוך עשר דקות יש לצלם את הבחינה ולבצע את ההגשה הראשונה באמצעות האימייל. הוא הבין את ההוראה כדורשת ממנו לצלם את דפי הפתרון כפי שהיו

בנקודת זמן זו ולשלוח אותם למרצה באימייל, אך לא ככזו האוסרת עליו להמשיך לפתור את הבחינה במהלך 20 הדקות הנוספות שעמדו לרשותו. ואכן, לאחר שביצע את ההגשה הראשונה המשיך הנקבל לפתור את הבחינה עד לסיום תוספת הזמן ולאחר מכן הגיש את הבחינה במודל.

5. אני סבור שהבנה לקויה של הוראות הבחינה מן הסוג שתואר על ידי הנקבל אינה בלתי מתקבלת על הדעת, בוודאי עבור סטודנט בשנתו הראשונה באוניברסיטה שאינו דובר עברית על בוריה והמצוי בלחץ של בחינה.

6. מעשיו של הנקבל מתיישבים היטב עם הבנה לקויה של הוראות הבחינה, ואינם מתיישבים עם כוונה להונות. ודוק: בעת שביצע את ההגשה הראשונה עמדו לרשות הנקבל עשרים דקות נוספות לצורך פתרון הבחינה. מדוע ראה הנקבל לבצע את ההגשה הראשונה לפני הזמן ואז להמשיך ולפתור את הבחינה, כאשר הוא היה זכאי להמשיך ולפתור את הבחינה עד לסיום תוספת הזמן ולבצע את שתי ההגשות לאחר מכן?

7. לא זו אף זו, הנקבל הביא כראיה צילום מסך של זום הבחינה, המלמד כי בניגוד לאמור בכתב הקובלנה הוא לא התנתק מן הזום לאחר ההגשה הראשונה אלא נשאר בזום עד לסיום הבחינה (כולל תוספת הזמן).

8. לאור הקשיים הראייתיים בתיק, החליטו הצדדים להגיע להסדר טיעון, במסגרתו מחק הקובל את עבירת ההונאה מכתב הקובלנה, ואילו הנקבל הודה בעבירה של הפרת הוראות המתייחסות לבחינה.

9. הצדדים הגיעו להסדר ביחס העונש.

10. אני מקבל את הסדר הטיעון וגוזר את עונשו של הנקבל כדלקמן:

א. הרחקה בפועל של סמסטר מן האוניברסיטה, שתחל בתחילת סמסטר א' תשפ"ב. הנקבל יהיה רשאי להמיר את ההרחקה בפועל ב-40 שעות עבודות שירות לתועלת הציבור, שייעשו עד תחילת סמסטר א' תשפ"ב.

ב. פסילת הקורס נשוא הקובלנה.

ג. הרחקה על תנאי של שני סמסטרים למשך שלוש שנים.

ניתן היום, 18.3.2021, בהיעדר הצדדים.

יפורסם ללא שם התלמיד.

פרופ' יששכר רוזין-צבי
הממונה על המשמעת